

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

RADA NAUKOWA

prof. Nodar Belkania (Tbilisi, Gruzja)

dr hab. Jerzy Garbiński, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Gueorgui Kassianov (Lublin, Polska)

prof. Jan Holzer (Brno, Czechy)

prof. Valerii Kopiika (Kijów, Ukraina)

prof. Volodymyr Kravchenko (Edmonton, Kanada)

dr hab. Agnieszka Legucka, prof. AFiB Vistula (Warszawa, Polska)

prof. Victor Shadurski (Mińsk, Białoruś)

prof. Zakhar Shybeka (Tel Awiw, Izrael)

dr hab. Wojciech Sokół, prof. UMCS (Lublin, Polska)

prof. Valentina Teosa (Kiszyniów, Mołdowa)

prof. Igor Tsependa (Iwano-Frankowsk, Ukraina)

prof. Galyna Zelenko (Kijów, Ukraina)

KOLEGIUM REDAKCYJNE

prof. dr hab. Walenty Baluk (redaktor naczelny)

dr Eleonora Kirwiel (z-ca redaktora naczelnego)

dr Nadia Gergało-Dąbek (sekretarz)

Centrum
Kompetencji
Wschodnich
Lublin.eu

CENTRUM
EUROPY
WSCHODNIEJ
UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

UMCS
WYDZIAŁ POLITOLOGII I DZIENNIKARSTWA

UMCS

WYDAWNICTWO

Vol 9, No 1, 2023

WSCHÓD

Studia humanistyczno-społeczne

EUROPY

ВОСТОК ЕВРОПЫ

Гуманитарно-общественные исследования

Российско-польские исследования. Политика и история

EAST OF EUROPE

Humanities and social studies

Polish-Russian studies. Politics and history

Redakcja

Walenty Baluk • Eleonora Kirwiel • Nadia Gergało-Dąbek

WYDAWNICTWO UNIWERSYTETU MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ

CENTRUM EUROPY WSCHODNIEJ UMCS

LUBLIN 2022

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU POLSKIM

Maria Masłowska

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU UKRAIŃSKIM

Nadia Gergało-Dąbek

REDAKCJA JĘZYKOWA TEKSTÓW W JĘZYKU ANGIELSKIM

Magdalena Szadkowska

SKŁAD

Marcin Wachowicz

PROJEKT OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH

Marta Kwiatkowska

OPRACOWANIE GRAFICZNE OKŁADKI I STRON TYTUŁOWYCH

Krzysztof Trojnar

REDAKCJA TECHNICZNA

Agnieszka Muchowska

© Centrum Europy Wschodniej UMCS 2023

© Wydział Politologii i Dziennikarstwa UMCS 2023

© Wydawnictwo UMCS, Lublin 2023

ISSN: 2450-4866

Wersją pierwotną czasopisma jest wersja papierowa

Wersja online dostępna pod adresem: www.wschodeuropy.umcs.pl

WYDAWNICTWO UNIwersytetu MARIi CURIE-SKŁODOWSKIEJ

ul. Idziego Radziszewskiego 11, 20-031 Lublin

tel. 81 537 53 04

www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: sekretariat@wydawnictwo.umcs.lublin.pl

Dział Handlowy

tel./faks 81 537 53 02

Księgarnia internetowa: www.wydawnictwo.umcs.eu

e-mail: wydawnictwo@umcs.eu

Spis treści

ARTYKUŁY

Nataliia Rotar

Dynamika wdrażania praktyk modelowania deliberatywnego w procesie odbudowy Ukrainy 11

Iryna Tsikul

Osobliwości aktualizacji strategii komunikacyjnych instytucji rządowych w warunkach rosyjskiej agresji (na przykładzie komunikatów Prezydenta Ukrainy) 37

Bakirov Denys

Krytyka realizmu i geopolityki w utworach Władimira Nabokowa 55

Tamara Marusyk

Współpraca Ukrainy i Polski w kontekście ochrony miejsc światowego dziedzictwa kulturowego UNESCO 65

Alina Sukach

Dezinformacja Rosji przeciwko Ukrainie w XXI wieku 79

Yuliia Halakhova

Polityka narodowościowa Ukrainy w latach 2000–2022 91

Makuch-Fedorkova Ivanna

Etapy rozwoju badań medialnych w socjologii zachodniej: kształtowanie się modeli propagandowych oraz ich wpływ na zmiany w masowej świadomości społeczeństwa 123

Liubov Melnychuk

Dyplomacja kulturalna jako narzędzie promocji rozwoju stosunków Ukrainy i Rumunii w sferze kulturalnej i humanitarnej 139

Jerzy Garbiński

Wpływ czynnika litewskiego w formowaniu białoruskiego duchowieństwa
katolickiego w pierwszej ćwierci XX wieku 161

GŁOS W DYSKUSJI

Wojciech Sokół

Demokracja *vs* autokracje we współczesnym świecie 177

Galyna Zelenko

Wojna Rosji przeciwko Ukrainie jako katalizator transformacji tożsamości
politycznej 181

Serhiy Danylenko

Zmiany w niszczycielskiej propagandzie Rosji (Moskiewskiej) po inwazji
na Ukrainę na pełną skalę i „pułapce instytucjonalnej” na Ukrainę 185

Anatolij Kruglashov

Cena bezcenna: współczesna Ukraina w walce o swój demokratyczny wybór 191

Mykola Doroshko

Czy w Rosji jest możliwe zwycięstwo demokracji? 195

Witalij Makar, Jurij Makar

Polityczny wymiar agresji Rosji przeciwko Ukrainie 199

SPRAWOZDANIA

Oksana Shorodok

Udział Czerniowieckiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowicza
i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie w projektach
międzynarodowych 205

Nadia Gergało-Dąbek

Sprawozdanie z Konferencji „Zbrodnie wojenne Rosji w Ukrainie
w latach 2022–2023” 217

ARTYKUŁY RECENZYJNE

Patrycja Barbara Pichnicka-Trivedi

Recenzja książki Aliaksieja Kazharskiego, *Central Europe Thirty Years After
the Fall of Communism. A Return to the Margin?* Lexington Books, Lanham,
Maryland 2022, ss. 226 229

Table of contents

ARTICLES

Nataliia Rotar

The dynamics of deployment of deliberative practices of modeling the recovery process of Ukraine 11

Iryna Tsikul

The peculiarities of updating the communication strategies of power institutes in the conditions of Russian aggression (on the example of the communications of the President of Ukraine) 37

Bakirov Denys

Vladimir Nabokov's Critique of Realism and Geopolitics 55

Tamara Marusyk

The cooperation between Ukraine and Poland in the Context of Preservation of UNESCO World Heritage Sites 65

Alina Sukach

Russia's Disinformation against Ukraine in the 21st Century 79

Yuliia Halakhova

Nationality policy of Ukraine in 2000–2022 91

Makuch-Fedorkova Ivanna

The stages of media research development in Western sociology: the formation of propaganda models and their influence on changes in the mass consciousness of the public 123

Liubov Melnychuk

Cultural diplomacy as the tool for promoting the development of relations between Ukraine and Romania in the cultural and humanitarian sphere 139

Jerzy Garbiński

The role of the Lithuanian factor in the formation of the Belarusian
Catholic clergy in the first quarter of the 20th century 161

A VOICE IN THE DISCUSSION

Wojciech Sokół

Democracy vs. autocracies in the modern world 177

Galyna Zelenko

Russia's war against Ukraine as a catalyst for the transformation
of political identity 181

Serhiy Danylenko

The changes in Russia's (Moscow's) destructive propaganda after the full-scale
invasion of Ukraine and the "institutional trap" in Ukraine 185

Anatoliy Kruglashov

A priceless price: contemporary Ukraine in the fight for its democratic election 191

Mykola Doroshko

Is it possible for democracy to win in Russia? 195

Witalij Makar, Jurij Makar

The political dimension of Russia's aggression against Ukraine 199

REPORTS

Oksana Shorodok

Participation of Chernivtsi National University named after Yuri Fedkowicz
and Maria Curie-Skłodowska University in Lublin in international projects 205

Nadia Gergało-Dąbek

Report from the Conference "War crimes of Russia in Ukraine in 2022–2023" 217

ARTYKUŁY RECENZYJNE

Patrycja Barbara Pichnicka-Trivedi

Book review Aliaksiej Kazharski, *Central Europe Thirty Years After the Fall
of Communism. A Return to the Margin?*, Lexington Books, Lanham,
Maryland 2022 229